

Hétfői

Friss Újság

Felelős szerkesztő:

Dr. Gara Ernő

(független politikai hetilap)

Telefon: 304. Szerkesztőség és kiadó hivatal Str. Mihai. Viteazul (Rákóczi-u. 16. sz.)

A sziguranca

hatáskörét alig lehetne körvonalmazni. Olyan széles plénpuózárral rendelkezik ez az intézmény amely csaknem érthetetlen az alkotmányos állami élet keretében. A sziguranca magyar fordításban körülbelül *állambiztonsági hivatal* jelent és ezzel a kifejezéssel körülbelül meg is határozhatjuk azt a célt, amely ezt az intézményt életre hívta és életbentartja. A cél mindenestre üdvös, az állambiztonság elsőrangú kérdése egy állami élet keretén belül: az a kérdés csupán jó eszköz-e ez az intézmény a célkitűzés elérésére?

A gyakorlatban sokszor úgy látjuk, hogy nem jó. Hiszen — eléggé argumentáló bizonyíték, — hogy a szigurancahoz hasonló intézmény a cári Oroszországon kívül Európában egyetlen országban sem volt a békebeli Romániát kivéve és ma a cári Oroszország megszűntével csak nálunk működik ez az egészen különös szerkezetű állam biztonsági szerv, amelynek a főhíbéja éppen a fő jellegzetesége: korlátlanul diszkrecionális hatalommal rendelkezik.

Ez a korlátlan hatalom aztán kitűnő terepe a korlátlan visszaélési lehetőségeknek. Minden attól függ, kik állanak a hivatalok élén. Egy város közönsége állandóan drukokban van: ki jön a hivatal élére? A sziguranca főnök — ha jónak látja — elkésérheti egy város polgárságának az életét. Aki nem pariroz, a legkülömbözőbb intencióinak arra egykettőre rásütik az *államellenesség* bélyegét és kész a baj — a legjobb esetben egy hosszú és kínlódasos

kálváriajárás. Itt van a szatmári példa. Megérkezik egy félelmetes külsejű ur, akit már Aradról rossz híre előző és elkezd működni. Aki nem köszönnek előre, veszedelmes irredenták, kommunisták: akik nem pariroznak a legjogosulatlanabb követeléseink sorba állnak a kálvárián. Háromezer szervezett munkás otthmát elterronizálja *állami érdekből* ez az ur, akinek az államellenes csempészetek körül a legfurcsább szerepe van. És ha egész város le van terrorizálva és senki sem akad, aki segítséért merne kiáltani. Végre valahol elpattan az elkéseregés hurja és megindul a lavina: Csaknem hatvan feljelentés fekszik az ügyészség előtt.

Mindezeket abból az alkalomból írjuk meg, hogy Szatmáron tartózkodik *Bianu* cluji vezérfelügyelő éppen a Popescu Haralambia ügyének a bevizsgálása ügyében. — *Bianu* magasabbrendű kultur szempontokkal rendelkező curopeer. Az az ember, akihez az ember hangján szólhatunk. Az az ember, aki saját maga mondja: „hígyjék el kérem én magam restelem a legjobban ezeket az állapotokat” *Bianu*hoz intézzük ezeket a sorokat: legyen erőlyes ezekkel a visszaélésekkel szemben. A vezérinspektor ur újságíró volt valamikor — ő maga szokta említeni — és hisszük olyan újságíró, aki sikra mert szólni a köz érdekében. Nos, az újságírók, a közélet harcosai ezen veszedelem lehetőségével szembenézve segítségért kiáltanak az egykori újságíróhoz azok ellen a visszaélések elen, amelyekről itt a határszölen alig lehet írni. Legyen már egyszer rend,

induljon már egyszer a konsolidáció és legyen a sziguranca is aminek létesítet-

ték: az állami biztonság őre és alázatos munkása!

Gara Ernő.

Legújabb táviratok

Megkötötték az utolsó békeszerződést

Belgrád, okt 31. Angorában aláírták Jugoszlávia és Törökország a békeszerződést. Törökország ugyanis annak idején nem ismerte el magára kötelezőnek a sévresi békét és a most megkötött angorai szerződéssel állt csak helyre a békeállapot Törökország és Jugoszlávia között.

Pekingi jelentés szerint a hadseregparancsnokok tegnapi tanácskozásán Vupei Fu tábornokok a kínai hadseregek generalisszimuszának választották meg.

Egy ismert londoni bankár, Martin Hartmann. a napokban tizenhétézer angol fontért megvásárolta a Bristol-csatornában levő Lundy-szigetet s így koronázatlan királya lett a szigeten lakó ötven halásznak és földmivelőnek. A birodalom hossza mindössze két és fél angol mérföld.

Londonból jelentik: Figgis. közismert író politikus, újságíró és költő agyonlőtte magát. Öngyilkosságának oka az, hogy barátja, egy tizenhétéves táncosnő, tiltott műtét következtében meghalt.

Párisból jelentik: A párisi gyorsvonatot Laurient közelében nagy veszedelem fenyegette. A mozdonyvezető

A nagyváradi munkásság megállapodása a nemzeti-párttal.

Nagyváradról jelentik: A nagyváradi munkásság egyetemesbizottsága a községi választásokra vonatkozólag végleges megállapodásra jutott a nemzeti-párttal. A megállapodást Lázár Aurél dr. vitte Bukarestbe. A munkásság részéről aláírták Rozván dr., Bukova Ferenc, Cellér Lajos és Blum Sándor. A megállapodás a következő pontok alapján történt: A liberális törvények megsemmisítése, teljes katonai és politikai amnesztia, a föld-reform generális megoldása radikális alapon, a népkisbéségek szabadon használhatják anyanyelvüket az iskolai oktatásban. A munkásság a Magyar Párttal is tárgyalásokba bocsájtkozott. A munkásság feltételeit ma délelőtt külön futár hozta Kolozsvárra.

Tartós és elegáns cipőket Egri készít Satu-Mare, Várdomb u. 19.

Es megindulunk Szatmár városába....

Beküldött cikksorozat.

II.

Tulajdonképpen nem sokáig kell gondolkozni azon, hogy honnan induljunk el szétélni ebben a „nagyvilág” városban, hogy lássuk annak csodálatos szépségeit és észre vegyük mindazt, ami a életszerűségéből és a kulturális legelőnyéből szükségletekből itt — hiányzik.

Vegyük fel talán egy idegen ember szemüvegét, egy olyan emberét, aki most érkezett meg Váradról és ebben a pillanatban szállott le vonatról és megkezdte útját befelé a városba. Az első impresszió nem éppen kellemetlen — mert az indoklásból kilepőt jobbra is, szembe is ha nem is impozáns, de méretes épületek fogadják, amelyek városias kinézetűek. Ugyancsak biztató a szemközti park a maga hatalmas és árnyat adó fáival.

A nap fáradtan, erőtellenül tűzött le és az idegen a szép őszi időben gyalog indult meg a város felé. De, alig jutott az állomás épületeinek első harmadáig, olyan sártengeret látott maga előtt, amelyhez képest a Mazuri mecsarak apró kis köpéseknek tűnnek fel. A kocsi uton tengelyig süppednek bele a kocsik, a járdán meg csak azért sem lehet járni, mert a kocsik és az autók olyan bőségesen freccsenek fel a sarat a boldogtalan halandóra, hogy az úgy néz ki, mintha bohócok preparálta volna ki a külsejét, hogy már a pusztá megjelenésével is kacagásra ingerelje a nézőt.

Érdeklődésére megtudja, hogy ez a sarokea uttest, amely az állomásépületétől a Printz-gépgyár előtti vasúti rámpáig terjed állami tulajdon és azért van olyan jókárban tartva. Az állam nem kövezteti ki, de viszont nem emel ellene kifogást ha a városi közigazgatás a maga költségén forgalom képessé teszi. A város azonban nem hajlandó megcsináltatni, mert neki minden pénzre szüksége van — hogy az avasi erdőüzemet fejlessze — az idegen még nem tudja, hogy ezt az utat többi időkben milyen szépen elfejlesztették — és nem törődik a polgárainak testi épségével. Így választások előtt ugyan szokta hangoztatni, hogy a „jövő évben” sor kerül a megcsinálásra, de, sajnos, ez a „jövő év” nagyon elhúzódik.

Na, mindegy, gondolja az idegen, nem muszáj nekem a rendes uton menni, direkt élvezet lesz a kerten át megtenni az utat, legalább köcszén füstös tudományt ki fogom fújni az ozonos friss levegőn. És rögtön visszafordul, úgy egy merész és éles kanyarulattal átvágja magát az ut tulsó

oldalára, hogy a kertbe térjen. Mi szatmáriak már tudjuk, hogy ez nem egy olyan egyszerű művelet és nevetünk kell a szegény, jámbor idegenen aki hegyes szögű, turista cipők helyett, francia fél topánkákkal indul neki a csábító parknak. A kertbe vezető néhány rozszant és nyaktörő lépcsőn kisebb megcsuszások árán csakhamar bejut, a mi „édenünkbe.” Néhány méternyire az ut elég tiszta, de, amint bejebb ér, kezdődik a kálvária. Lövészárkok előtti drótkadályok között hamarabb jut előre az ember, mint itt, ahol a felázott talaj sokkal rosszabb, mint a leggondozottabb korcsolya pálya és a sár akkora és olyan szép tapadós sárga, mint a Felső-Nilus vidékén, a folyam kiáradása után.

Most már benne vagyok — gondolja az idegen — és folytatólag előre. Nehezen tud menni, mert a cipőjére ragadt sármenyiség már meghaladja az öt kilót, de ő merész és erős ember

és megy. Egyszerre csak bele-süpped egy cuppanós pocsolóba — hűh, az áldóját, nagyot rándít a lábán — és az egyik cipője benn maradt a sárban. Egy lábán állva nagy nehezen a kezével kihalásztja a cipőt és körülnézve egy padot keresett, hogy leüljön, hogy a nagy sapát ki-pihenje. A drága és naiv idegen, azt hitte, hogy ez a legkevesebb amit az ember egy jővevelt parktól elvárhat, hogy padokkal rendelkezzen. Persze az idegen ezt foggal hitte, mert hiszen az máshol mindenütt úgy szokott lenni. Egy könyörületes ember, aki buvárnak volt felöltözve, fején a sisakkal és hasig erő hálaja csizmákkal — mert a Rómakertben át csak így lehet közlekedni — karongta Jámbor idegen és kivezette a kertből. És elindul az idegen a következő fejezetekben.

A szatmári hatóságok engedélyezték a rádiót

A mintavásár szenzációja

November végén és december elején néhány napra Szatmára is befut a századnak legkorszerűbb vívmánya: a rádió. A polgári hatóságok már megadták az engedélyt, hogy a karácsonyi mintavásár vezetősége felszereljen egy rádió felvevő készüléket a mintavásár helyiségében. Most a katonai hatóságokat járja a kérés és minden bizonnyal itt sem gördítenek akadályt az elé, hogy ha csak néhány napra is, Szatmár is bekapcsolódjék a nyugati kultúrába. Halló Bécs! Halló, Berlin! Halló, Paris, London, New-York, halló az egész világ: felfeszült idegizgalommal várjuk a rádiós napokat.

A mintavásár előkészülete egyébként a legjobb kilátások között tolnak. Valóságos verseny törlés a helybéltekért. Eddig jelentősebb számban a Textil, a ruházati cikkek szakmáiból jelentkeztek, de egyéb szakmákban is nagy a készülődés.

A nagyipar köréből a Princgyár és az Unió wagongyár vesznek részt. Az Unió azokat a közszükségleti cikkeket (lakat, zárókészülékek) mutatja be, amelyeknek a gyártására legújabbán berendezkedett.

Legújabbán Nagyváradról is több jelentkezés történt és egyre jobban kiteljesedik a mintavásárunk perspektívája.

Ballada az anyai szívről.

Hét napig nem engedte eltemetni halott fiát az édesanyja.

Budapest, október 31. Minden költői fantáziát, amely az anyai szívet énekelte meg eddig, felülmul az a való történet, amely október 12-ike óta foglalkoztatja Visegrádot.

Egy gazdag sisegrádi uriaszszony, Barna Vilmosné tizennyolc esztendő, VIII-ik gimnázista fia, Barna János a múlt héten hirtelen meghalt. A szerencsétlen anyja kezét tördelve rimázkodott az

arvosnak, aki a beállott halált konstataálta:

— Doktor ur, az Isten szerelméért, könyörüljön rajtunk. Hát nem látja, már nem halt meg? Csindáljon valamit, ha Istent ismer?

Miután hirtelen halál eseténél a temetést el lehet halasztani és pedig a hullám észlelhető bomlási feltétl számított 12 órával, a két orvos kiadta a temetés elhalasztásáról szóló engedélyt. Érdekes volt, már orvosi szempontból is, hogy a hullám négy nap múlva sem mutatkozott a bomlási folyamat külső jele.

Nyitott szemmel feküdt a halott három napig odahaza. Barnáné párnák közé takargatta, meleg téglát rakott talpára. De minden hiába való volt, a halott nem mozdult.

Végre péntek délután, míg az anya a másik szobában tartózkodott, sikerült a halott gyermekét kivinni a visegrádi temető kápolnájában, ahol felavatolták. Mikor az anya nem látta a fiát az ágyban feküdni, kétségbe esett a temetőkápolnába rohant. Majd körmöveseket hozatott és kipróbált kezelt építettni, azzal a céllal, hogyha a fia csak tetszhalott, könnyebben tudjon életelt adni magáról.

A körmövesek meg is jelentek és három nap alatt építették fel a kriptát, ahová végre nyolcadik napra eltemették a 18 esztendő diákot.

Csütörtökön lesz a színésznővendékek felvételi vizsgája

Sok a jelentkező jó az anyag

Gyakran találkoztunk mostanában a színház tájékán lázas tekintetű ifjú emberekkel, fiatal leányokkal, akik felszegen kérdősködnék.

— A Kallós titkár urat keresem.

— Nem tetszett látni a Földes művész urat.

Ezek a lángoló tekintetű ifjak, akik torokbaszállat szívvél megilletődött felszegen érdeklődnek a Kallós—Földes-féle színházba leendő növendékei. És szép számmal érdeklődnek. A színház terve egy látszik bevált Szatmáron és ki tudja hány nagynevű művész kerül ki a bátoratlan fiatalok sorából.

Több mint harmincan jelentkeztek már — referál diadalmasan Földes Miska — és jönnek még — isten tudja, honnan kerülnek elő, jóformájú színpadra termelt gyerekek. Igazán nem remél siker. Passzív lesz velük dolgozni.

Es elmondja Földes, hogy csütörtökön délután lesz a felvételi vizsga és néhány napra rá már meg is kezdődnek az előadások.

Ott leszünk a felvételi vizsgán és referálunk majd az „anyagról.”

10 %

dregedmény szabott árból!

MAX

rőfös üzletében

P. Bratianu 9. Vas üzlet mell.tt.

Kör

130 ke

e la d

márt

Gindl

GYap

nagyban és

fért és gyer

sálak legj

F

kéz

vid

Kazinczy ut

Fehérnemű

000 .szon

Husvágó

1 garitun

Francia f

Zsemle ór

5 kilogra

vas

P. Bratia

Parfóm

mek, pud

kozmetika

illatszert

(Atilla u.

FOGM

földszintr

(v. Dedk-

„Turul”

helyeztem

ismeretes

lepő oles

Tisztele

lyentisz

hogy

meg

Valamin

és fran

Műhelye

ális mu

lett első

ke

cniket

speciál

Lovás

és t

a legdiva

és kabát

ma szín

utolsó d

bélés sel

minőség

lour siffo

csipk

v álas

FISC

SELVEN

Baltisz

paplanok

választék

nagyobb

háza, P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

A Vigadóból egy kis szobába és onnan az utcára

A jogtalanul kiterroizált munkásotthont visszakapja a munkásság. — Verésekkel terrorizálták ki a Vigadót. — Bianu vezérinspektor nyilatkozik a kérdésről. — Vizsgálat Popescu szigurancafőnök ellen hatvan bűnvádi feljelentés.

Szatmár háromezer főnyi szervezett munkássága az elmúlt héten szakszervezeti helyiség nélkül maradt — egy fiatalember jogerős bírói ítélet nélkül önhatalmulag kiürítette az egyetlen kis szobát, amelyet a jogtalanul elvett tágas Vigadó helyiségek helyébe Szatmár ösztönmunkásságának szakszervezeti helyiségül kiáltottak. Hogy a dolgok ennyire fejlődtek, hogy Szatmár szervezett munkássága ma már tehetetlen egy szimpla fiatalember erőszakos fellépésével szemben. az az erős szakos, jogtalan terrorizmus cselekedetek hosszú láncolatának a következménye, amelyek minden állami érdek ellenére tehetetlenné féltelítették Szatmár dolgozó társadalmát.

A munkásság régi háza...

Lássuk csak, hogy mi történt a szatmári munkásság szakszervezeti otthonával, hogyan került az a tágas Vigadó helyiségekből egyetlen kis szobába és onnan végül is az utcára.

Már a békeesztendőben otthona volt a szatmári munkásságának a Vigadó, itt voltak a szakszervezeti adminisztráció helyiségei, volt egy tágas terme, ahol kulturális felolvasásokat, színelőadásokat és isteni bocsátást, néha még táncmulatásokat is rendezett a szatmáriak dolgozó társadalmát. Nem volt pazar lényeg, ékes citáddal díszített a szatmári munkásotthon, de jó kényelmes és nagyon szeretett otthona volt a munkásságnak, amely még akkor sem gondolt annak a fölcserélésére, amikor a forradalmi események a társadalom tetejébe lendítették a kommun pünkösdi királysága idején, amikor a szécsenyháziól az urikaszióig minden helyiség a rendelkezésükre állt.

A kommun után is meghagyta az okos beidő...

A kommun utáni események válságossá tették a Vigadó helyiségeinek helyzetét, az első bizonytalan időkben szétradi a munkásság és a Vigadó helyiségei csábító falat lettek a rekvirálásnak. De nem történt meg, ami akkor pedig könnyen megtörténhetett volna, a hatóságok megkímélték a munkásságat a rekvirálástól, mert a belátó szempontok azt diktálták, hogy a dolgozók társadalmára az új államnak is szüksége van.

De jön Popescu ur

Néhány esztendőn át békésen állt a munkásház, ahová lassan

ként a viszonyok csillapultával visszamerészkedett a munkásság és élte a maga szervezeti és kulturális életét, amíg — amíg az elmúlt esztendőben Popescu Haralambi ur került a szatmári sziguranca élére, aki offenzívát kezdett a munkások otthona ellen.

és ver és kinez...

Abban az időben egymást érték Szatmáron a «kommunista összeesküvések». Csodálatos volt, hogy ami már a forradalmak utáni első években csendesedett, az a hatodik esztendőben újra fellángolt, hogy a józan mérsékelt utra tért munkásság ismét nyugtalanodni kezd akkor, amikor a viszonyok már mindenteljesen csendesülőkben vanelle lecsendesülőkben vannak. De — sziguranca ügytábu, amelyhez semmi hozzászólásunk nem lehetett, amelyet nem érínthetünk a kiritika mérőléccel.

és elvett a munkásházat

Csak figyeltük az eseményeket és láttuk: nagyon valószínűneknek látszó vádask alapján napról-napra tartóztatják le a munkásság vezetőket és hallottuk a jajtálatokat, amelyek az utasok nyomán fakadtak. Végre is láttuk az eredményt: a munkásház helyiségeibe beköltözött a sziguranca és egy csapásra meg is szűntek az államellenes kommunista összeesküvések.

De megy Popescu ur

A két lény között könnyű volt megállapítani az okozati összefüggést és ahogy tovább figyeltük a dolgokat azt is láttuk, hogy a sziguranca hivatal legnagyobb részét az ötszobás foglalta le — meg volt tehát a magyarázat, miért volt olyan fontos Popescu Haralambi főnök urnak a törvényszéki épületben kényelmes elhelyezett hivatal számára minden uton-módon új helyiséget szerezni.

A sors azonban kiszámíthatatlan és fricsán kavarja az eseményeket. Híába igyekezett el Popescu ur a törvényszéki helyiségekből, néhány hónapra rá igen gyakran kényszerült be a törvényszék kapuján: az ügyészségre invitálták a főnök urat különböző feljelentések alapján. Az eljárás mintegy hatvan feljelentésre erőlyesen folyik a sziguranca főnök ur ellen, aki idejövetele idején olyan potentátnak játszott ki magát, hogy hivatalába idézte azokat, akik nem köszöntek neki előre az utcán. Ez a köszönési tortura karakterisztikónja Popescu ur szatmári föllépésének, amelynek részleteiről az ellene folytatott vizsgálat nyomán még sokat fogunk hallani.

Mit mond a vezér-felügyelő...

Szombaton Szatmáron tartózkodott Bianu cluji sziguranca vezérinspektor, aki a Jeremiás-féle csempészési ügyben és ezzel kapcsolatban, de ezenkívül is egyéb ügyekben a Popescu Haralambi ellen folytatott vizsgálati anyag tanulmányozása céljából jött Szatmára. Beszélgettünk a vezér-felügyelővel, aki az ügyekről a következőben volt szíves nyilatkozni: — Hígyjék el kérem nekem a legkelemlenőbb, hogy a sziguranca hivatalok élére még ma is olyan emberek kerülnek, akik ádatlan működésükkel rövid idő alatt bűnlisztát halmoznak össze. A Popescu Haralambi elleni vizsgálat az ügyészség kezében van és minden attól függ, hogy ott milyen erőlyel kezelik majd a vádakat. En a magam részéről nagyon is óhajtom a legszigorubb vizsgálat lefolytatását.

— Ami a munkásotthont illeti, annak elvétele intencióm, sőt a legszigorubb rendelkezésem ellenére történt. A munkásság forduljon ebben az ügyben a cluji és bukaresti központi szakszervezetekhez és magam is támogatni fogom Tatarescu miniszternél az akciókat a munkásotthon visszaszerzését illetően. Cösmérem és hangoztatom, a munkásság kulturális és szakszervezeti igényességét és az államra nézve veszedelemnek tartom annak erőszakos elfojtását.

Bianu a mai napon fogadta a munkások küldöttségét és kijelentette, hogy

egyenesen az államérdekben valónak tartja, hogy a munkásság visszakapja az otthonát és minden befolyását latba fogja vetni ebben a kérdésben.

Hogyan került az utcára a munkásotthon?

Amikor a sziguranca a Vigadót lefoglalta, a szakszervezeti helyiség részére a volt főnök lakását jelölték (Markovits Áron a lakás régi bérője a sziguranca főnök eltávózása után úgy vélte, hogy a munkássággal megteheti azt, amit a főnökkel nem tehetett. Kilakoltatási pert indított, de be sem várta a jogerős ítéletet, négy nappal azelőtt

önhatalmulag fölfőrtette a helyiséget és onnan kihordatta a szakszervezet butorait.

Az utcára került szakszervezet az ügyészségnél

bűnvádi feljelentést tett Markovits Áron ellen.

Háromezer szervezett munkás most az utcán várja a sürgös hatósági intézkedéseket.

Harc a káromkodás ellen

Rómából jelentik: — Olaszországban kongresszust készítenek elő, amelynek napirendjét ki záróan a káromkodás ellen való harc módozataival töltik ki. Megpróbáljuk leírni, hogyau fest majd a kongresszus megnyitó ülése.

Elnök: Ezennel megnyitom az első káromkodás elleni kongresszust. Kérem az előadó urat, hogy ismertesse a programot. Jelentem továbbá, hogy a választmány ki egészítette magát egy titkárral, egy főtitkárral és egy pénztárnokkal. Halljuk az előadót!

Előadó: Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Nemcsak Olaszországban, de az egész világon elharapódzott a káromkodás. Ezt nekünk le kell törnünk minden eszközzel. Eddig csak az Egyház küzdött ellene...

Egy hang: Az Egyház nem dolgozott komolyan.

Előadó: ... küzdött ellene...

A hang: Ne beszéljen az Egyházról!

Előadó: Kuss!

A hang: Fogja be a pofáját!

Elnök: Kérem az urakat, hogy legyenek csendben, azt a kutyafaját ennek a világnak!

Titkár: Ki kell dobni a rendbontót! Azt a hétszentséget ne! Közbeszó: Réndre! Le az elnökkel!

Elnök: (Idégesen csöngöt.)

Közbeszó: Le az elnökkel!

Elnök: A zanyád!

Pénztáros (ordít): De kérem uraim, őrizték meg a kongresszus méltóságát!

Közbeszó: Inkább a pénzt őrizze meg, amit magára bizna!

Pénztáros: Micsoda? Gyanúsít? Hej, azt a tüzfűtűzőlő rézangyalát ennek a komisz világnak!

Elnök (csenget): Kérem az urakat, hogy ezeket a kifejezéseket ne méltóztassék alkalmazni. Elnöki ennuációt őhajtok tenni.

Közbeszó: Ráér! Nem sürgös!

Elnök: Ne tessék belezártni a pofájt! Elnöki deklaráción a következő: Mikor egyik szónok beszél, a többi kussoljon. Mégis csak hallatlan! Mindjárt goromba leszek! Ne felejtsek el az urak, nem vagyunk az istállóban, hanem egy komoly kongresszuson, amely a káromkodás ellen küzd.

Közbeszó: Eleget beszélt már!

Elnök: Hogy azt a jóságos, magas uristenit, hogy hol van? Kit provokál maga?

Közbeszó: Az angya térgyit!

Elnök: Csirkefogó!

Közbeszó: Bitang gazember!

Titkár: A f... egye meg az egész kongresszust. Hallgasson már!

Közbeszó: Dehogy hallgatok.

Bécsi bőráru különlegességeiben vezet az olcsó szabott árairol ismert CORSO BAZAR

Gindl
mellett

A frász álljon bele az Elnökségbe!

Elnök: Figyelmeztetem, hogy ez a hang nem idevaló. Ezennel kitiltom a gyűlésből, menjen az istállóba, ha kéromkodni akar, azt a hétszentséges, betyár...
(A tudósítás többi részét a rendőrség mint szeméremértőt cenzurázta.)

HIREK

Megsejtett célok küszöbénél.

Most szempillám bus álmodásra
[zárul
aszott ujjakkal lopva jár a csend;
az éj pompája lassan szertétárl
s a fák felett, hol minden öszbe-
[sárgul
elbecéz messzi végtelent!

Régelt órák susognak mult meséket
s ujjfájának a megrekdt szavak;
ki dallat dacoltam pirosragyult
[figéket
s kit porladáskor uj tűz kinja éget
oh jöjj Uram, most én szólítalak!

Ki bennem élsz óh mindent össze-
[tartó
jer szádguldjunk a szűz hegyek felé;
hol elnyűtt testben eltespedt a nóta
hadd zendüljön fel uj remény-
[szolozsma
és zengje hozzád boldog Évoe!

Óh ne hagyj lehunyni vágyszitotta
[fáklýám
nehadd elfedni csüggedő szemem;
hlsz olvad erőm s mozgásba lö-
[fúl izmom
uj ösvényt tépi a szűkös horizonton
hol kerge kedvek célját kergetem!

S ha messzereszket sok eljajdult
[rimem
a nagy fájások megtisztult gitárán;
ds danámát dacolva meressen
s a mártírok szent küzdésére készen
álljak majd létem Golgotáján!
Kertész Imre, Szatmár.

Feloszlatták az olasz ujság-
írók szövetségét. Rómából je-
lentik: A római prefektus fel-
oszlatta a római és az olaszor-
szági ujságírók szervezeteinek
szövetségét és három fascista
ujságíró nevezett ki ellenőrök-
nek, akik már át is vették a
szövetség székházát.

Jubiláló magyar orvos-
professzorok. Budapestről tá-
virafozzák: Dollinger Gyula, Tauf-
fer Vilmos és Imre József orvos
professzorok most ünneplik or-
vossá avatásuk félszázados ju-
belemát.

Tovább szolgálhatnak a
nyugdíjasok. Bukarestből je-
lentik: A pénzügyminiszterium
közölte, hogy mind-
azok a nyugdíjasok, akik még
végkielégítésüket nem kapták
meg, régi fizetésükkel, melyet
napdíj formájában kapnak, he-
gyükön maradhatnak.

Színház

Rip ...

A hegyek felől ércezen harsan
a legendás Rip belépője: „O
drága nőcském, kit úgy imádko-
s a drága nőcske Lisbeth, kit
úgy imád a daliás vadász, szí-
vünkre omlik szőke szépségének
és tiszta alakjának patinás emlé-
kével...

Nagyanyáink levendulás em-
lékü Ripjét elevenítette fel a di-
rekció és hálás szeretettel fo-
gadta a telt ház a szerencsés vá-
lasztást. Szendrey nagyszerű tár-
sulatla kibírja az efféle teherpró-
bákat is, mert a Rip alakjai bi-
zony az operett hősi idejéből va-
lók és nehéz fajsúlyu, hatalmas
feladatokat lebíró művészeket kö-
vetelnek.

Zöldhelyi Annának még a civil
nevét is megindultan olvasom
a színlapon, kedves anakroniz-
mus levegője árad felém, A szin-
padon pedig, igazán maga köré
süti: a régi, diadalmas szép-
ségi, kulturált hangu, telijátéku
primadonna izzó levegőjét, meg-
teremtí a színpad és nézőtér kö-
csönös feszültségét. A nagyszerű
az örökké multhatatlan nő, min-
den nemes értéke: gyönyörűs-
gesen lobog fel játéklában. (A ke-
zeiről, külön kellene írni.)

Borovszky Oszkár, a daliás
Rip, azt hiszem ma konkurencia
nélkül áll ebben a szerepben.
Hát igen, ennek nem az orfeum
a tanyája, oda se illene vállas és
férfias egészsége, ennek elhisszük,
hogy az erdő urolkodója. Nagy
és nehéz szerepét, könnyen és
biztosan énekelte, teljes illúziót
nyújtott. Nagyszerűen játszott a
őreg Rip szerepét, drámai erővel
alakított és maradéktalan Rippet
adott.

Szentgyörgyi Mária finom és
Katrina volt. Örömmel tapasztal-
juk fejlődését és szemléljük mind
otthonosabb, fesztelenebb mo-
gását a színpadon.

A főszereplőkön kívül Béke-
ffyné és Békeffy, továbbá Sel-
meczy, Jung, Kun, Földes, Juhász
Etus és mások juttatták teljes
sikerre a régi, szép operettet.
(R.)

Heti műsor:

Hétfő: Magnetic, drámai uj-
doóság, a Titanic hajó pusztu-
lása, B. Bérlet.

Kedd: Magnetic, dráma, C.
bérlet.

Szerda: Nótás kapitány, ope-
rett, A. bérlet. Borovszky a cim-
szerepben.)

Csütörtökön: Antonia, vigjáték.
B. bérlet. (Zöldhelyi Annával a
cimszerepben.)

Pénteken: Baba, operettrepri-
z C. bérlet.

Szombat d. u. fél 4 órakor:
Nagymama, vigjáték, ifj előadás
Szombaton este: Baba, operett
A. Bérlet.

Vasárnap d. u. 3 órakor: Dolly
operett, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap d. u. 6 órakor: Szul-
amith, operett, mérsékelt hely-
árakkal.

Vasárnap d. u. 6 órakor: Szul-
amith operett, mérsékelt hely-
árakkal.

Vasárnap este 9 órakor: Ro-
mán előadás.

Jegyek az összes előadásokra
előre válthatók a házi pénztárnál.

MAGNETIC. Az idegizgalom,
a legiragikusabb drámai helyze-
tek és fordulatok színhelye lesz
hétfőn és kedden a színház, ami-
kor Pásztor Árpád szenzációs
darabját, a a Magneticot mutat-
ják be. A dráma a Titanic emlé-
kezetes borzalmas pusztulását
tárgyalja, illetve a darab a sül-
lyedő hajón játszódik le. A szen-
zációs kiállítás mellett nagy ese-
ményszámba megy a dráma ha-
talmatlan cselekménye és szereplői-
nek oly nagy száma, hogy Zöld-
helyi és kertész kivételével a tár-
sulat minden egyes tagja játszik
a Magneticban.

A Corso Bazar hírei. Valódi
börzdicul 85 Leu. Valódi bór
aktatáska 360 Leu. Gyönyörű
virágváza 15 Leu. Bécsi divat-
ujdonságok, Mah Joung nyak-
gyöngy 90 Leu. Mah Joung fül-
bevaló 90 Leu. Zsebkész ceru-
zával és ceruzatartóval 85 Leu.
Solingeni gyöngyház zsebkész 85
Leu. Önbortova készlet nickel
tokban 48 Leu. Férfi gummi
nadrágtartó 65 Leu. Férfi gummi
harisnyatartó 27 Leu.

Jó kis sarok

Vasárnap délbén, a kor-
zón.

Az egyik ur: Mit mon-
dott a feleségem, amikor éj-
szaka hazamentél?

A másik ur: Mondd, Jenő,
ráész most délután négyig?

Az egyik ur (megütödvé):
Nem. Kattókor ebédeltünk.

A másik ur: Akkor, saj-
nos, nem reprodukálhatom,
hogy mit mondtott.

A tanító ur megkérdezi az
iskolában: — Ki tud egy
cselekvő mondatot?

Bandi feláll:

— Az apa megáldja hat
gyermekét.

— Jól van. Most pedig
hadd halljak egy szenvedő
mondatot. Na, Móricka!

— Az apa meg van áldva
hat gyermekkel.

Önagysága faggat egy „hi-
degcsájú” fiatalembert.

— Mondja, maga mikor
szokott le a dohányzásról?
Már régebben?

— Az úgy van, — ma-
gyarázza az ifju, — hogy én
már mint kész nemdohányzó
jöttem a világra.

Apák, anyák!

Babik, leányok, fiúk!

Csecsemők részére

mindennemű ruha és kabát-
anyagot, fehérneműt és
ágytűt

szövetet, vásznat da-
masztot, szőnyeget

Legolcsóbban

Legjobb minőségben és

Legnagyobb válas-
tékban

ROSENFELD
::: MIKSA :::
textilnagyáruházá-
ban vásárolhat

Alapítva 1877.

UTLEVÉL **VIZUMOKAT**
szerez gyorsan, pon-
tosan és legolcsóbb
áron.
Futár minden nap!
Berger & Katz
utlevél vizumoztatási irod.
Str. Horia (Károlyi-köz 2.)

Legujabb
divatu kubista
minták és 1925-26. évi
tapeta ujdonságok
megérkeztek
HORVÁTH
diszítő, festő
Telefon 221. Alapított 1892.

Az Elite kávéház min-
den éjjel reggelig nyitva!
Szolid árak! Pontos kiszol-
gálás! Kitűnő ételek és ita-
lok! Elsőrangú cigányzene.
Kérjük a n. é. közönség
szíves pártfogását.

Elite kávéház.

Világhírű Hutchinson
hő és sárcipők megér-
keztek egyedárusításba

Klein Dezső-höz

Kazinczi utca 2. szám.
(Spitz Béla mellett.)

Nyomatott a „Globus” Könyvnyomda gyorsajtaján, Satu-Mare, Str. Cuza Vodă No. 1. — Cenzurat. — Tip. No. 2.